

Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Tiesu sistēma (ES un valstu)>Parastās valstu tiesas

Civiltiesību jomā nepabeigtās procedūras un tiesvedība, kas sāktas pirms pārejas perioda beigām, turpināsies saskaņā ar ES tiesību aktiem. Pamatojoties uz savstarpēju vienošanos ar Apvienoto Karalisti, e-tiesiskuma portāls saglabās visu informāciju attiecībā uz Apvienoto Karalisti līdz 2024. gada beigām.

Parastās valstu tiesas

Skotija

Šajā sadaļā ir sniegts pārskats par vispārējās piekritības tiesām Apvienotās Karalistes Skotijas jurisdikcijā.

Augstākās civillietu tiesas, Augstās tiesas, Šerifu tiesu un Miertiesu administrāciju nodrošina Skotijas Tiesu dienests (STD) - neatkarīga aģentūra, kuru vada Lords-priekšsēdētājs, proti, Skotijas augstākais tiesnesis.

Skotijas augstākās tiesas

Augstākās tiesas Skotijā ir Augstākā civillietu tiesa (*Court of Session*) un Augstā Justīcijas tiesa (*High Court of Justiciary*).

Augstākā civillietu tiesa

Augstākā civillietu tiesa ir augstākā civillietu izskatīšanas instance Skotijā un atrodas parlamenta ēkā Edinburgā. Tā izskata lietas apelācijas kārtībā, kā arī civiltiesiskos strīdus lietās, kas ir saistītas ar parādu piedziņu, zaudējumiem, ģimenes lietām un komerc lietām.

Augstā Justīcijas tiesa

Augstā Justīcijas tiesa izskata pārsūdzības par sevišķi smagām krimināllietām un nozīmīgas krimināllietas. Lietas izskata tiesnesis un zvērinātie. Izskatot pārsūdzības tiesas sēdes notiek Edinburgā. Cita veida tiesvedības nolūkos šai tiesai ir pastāvīgas telpas Edinburgā, Glāzgovā un Aberdīnā, bet tiesas sēdes notiek arī citās pilsētās visā Skotijā.

Šerifa tiesas

Tiesvedības nolūkos Skotija ir iedalīta sešos reģionos, kurus sauc par "Šerifa apgabaliem". Katrā Šerifa apgabalā ir viens galvenais šerifs, kura atbildībā ietilpst ne tikai civillietu izskatīšana apelācijas kārtībā, bet arī šerifu tiesu efektīvas darbības nodrošināšana.

Kopumā šajos šerifu apgabalos darbojas 39 Šerifu tiesas, kuras atšķiras pēc lieluma un modeļa, taču visas kalpo vienam mērķim.

Lietas izskata tiesnesis, ko dēvē arī par šerifu. Šerifu tiesas darbojas trijos galvenajos virzienos – civillietās, krimināllietās un pilnvarotā lomā, savukārt administratīvās funkcijas veic vietējie šerifa ierēdņi un to personāls.

Kopsavilkuma šerifam ir tiesības veikt dažus šerifa pienākumus gan kriminālprocesā, gan civilprocesā.

Turklāt ir izveidota jauna Visskotijas Personīgā kaitējuma tiesa, kas darbojas Edinburgā.

Šerifa apelācijas tiesa civillietās viena vai trīs šerifu sastāvā izskata pārsūdzības par civillietām, kas izskatītas Šerifa tiesās.

Šerifa apelācijas tiesa krimināllietās izskata pārsūdzības par nolēmumiem krimināllietās, ko pieņēmuši šerifi un miertiesneši. Tā arī izskata visas pārsūdzības par lēmumiem attiecībā uz drošības naudu, kas pieņemti Šerifa tiesā un Miertiesā.

Civillietas

Vairums civillietu ir saistītas ar strīdiem starp fiziskām vai juridiskām personām. Šerifu tiesas izskata trīs veidu lietas:

vispārējās piekritības lietas, kas galvenokārt saistītas ar laulības šķiršanu, bērniem, īpašuma strīdiem, kā arī prasībām par parādiem/zaudējumiem vērtībā virs £5 000. Izņemot ģimenes tiesību prasības (ja vien vienīgais prasījums nav alimenti), prasības par £100 000 vai mazāka apmēra prasības var celt tikai Šerifa tiesā.

Paātrinātie prasījumi, kuros izmanto vienkāršotu procedūru, un galvenokārt izskata strīdus, kas saistīti ar nokavētiem īres maksājumiem attiecībā uz sociālajiem mājokļiem, un kaitējumu, ko radījuši miesas bojājumi, kuru vērtība naudas izteiksmē ir £5000 vai mazāka.

Vienkārša procedūra, kurā izskata prasījumus, kuru vērtība naudas izteiksmē ir £5000 vai mazāka un kuru mērķis ir maksājums par kustamu mantu, tās nodošana vai atgūšana, vai kādas konkrētas rīcības rīkojums.

Papildus šerifu tiesā izskata virkni citu civiltiesisku pieteikumu un procedūru, piemēram:

bērnu adopcija;

uzņēmumu likvidācija;

prasījumi par negadījumiem ar letālām sekām;

bankroti;

krimināllietas.

Krimināllietu izskatīšanai Šerifa tiesā var piemērot smago nodarījumu vai paātrināto procedūru Atbilstošās procedūras izvēle konkrētā lietā ir prokurora pienākums.

Smago nodarījumu procedūru piemēro nopietnās lietās, kurās var piemērot sodu brīvības atņemšanas sodu virs divpadsmit mēnešiem vai neierobežota apmēra naudas sodu. Lietu izskata šerifs kopā ar zvērinātajiem.

Paātrināto procedūru galvenokārt piemēro mazāk nopietnās lietās, kuras izskata šerifs bez zvērināto pieaicināšanas. Šerifs ir pilnvarots piespriest brīvības atņemšanas sodu līdz divpadsmit mēnešiem, tomēr noteiktos gadījumos šis sods var būt lielāks.

Pilnvarotā darbība

Pilnvarotā darbība galvenokārt saistīta ar mirušu personu īpašumu nodošanu. Tiesas piešķirtās tiesības testamenta izpildītājam saņemt un izsniegt mantojuma masu sauc par "apstiprinājumu". Šo apstiprinājumu piešķir tikai tad, kad tiesa ir pabeigusi mirušās personas īpašumu uzskaiti.

Ja mantojuma masas kopējā vērtība nepārsniedz £36 000 tas tiek apzīmēts kā "neliels īpašums", un personai, kura vēlas saņemt apstiprinājumu, aizpildīt atbilstošo veidlapu palīdz vietējā šerifa palīga biroja darbinieki. Savukārt, ja mantojuma masas vērtība pārsniedz £36 000 personai, kura vēlas saņemt apstiprinājumu, tiek ieteikts konsultēties ar advokātu (*solicitor*).

Miertiesas

Miertiesās lietas izskata neprofesionāli mirtiesneši, kuriem nav jurista kvalifikācijas, kopā ar sekretāru, kuram ir jurista kvalifikācija. Sekretārs sniedz padomu tiesnesim par tiesību un procedurāliem jautājumiem. Tiesa izskata galvenokārt mazāk smagas paātrinātās procedūras krimināllietas. Maksimālais sods, ko var piespriest mirtiesnesis, ir 60 dienu brīvības atņemšana vai naudas sods, kas nepārsniedz £2500.

Šerifa palīgs šerifu tiesās un mirtiesās ir atbildīgs par administratīvajiem jautājumiem, piemēram:

soda naudu un kompensācijas rīkojumu piedziņa;

tiesas nolēmumu norakstu izsniegšana, piemēram, attiecībā uz drošības naudu, sabiedrisko darbu rīkojumiem vai brīvības ierobežošanas rīkojumiem;

zvērīnāto zvērestu pieņemšana un viņu darba organizēšana.

Sīkāka informācija par Skotijas tiesām ir pieejama [Skotijas Tiesu dienesta tīmekļa vietnē](#).

Saites

[Skotijas Tiesu dienests](#)

Lapa atjaunināta: 28/05/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.